

Dictamen núm. 9/2011, relatiu al Projecte de decret pel qual s'aprova la Cartera Bàsica de Serveis Socials de les Illes Balears

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent:

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 25 de febrer de 2011 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració, relativa al Projecte de decret pel qual s'aprova la Cartera Bàsica de Serveis Socials de les Illes Balears.

Segon. El dia 28 de febrer s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa la FELIB i la Caixa.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe justificatiu del director general de Planificació i Formació de Serveis Socials
2. Resolució d'inici del procediment
3. Memòria econòmica
4. Diagnosi per a l'elaboració del Pla Estratègic de Serveis Socials
5. Projecte de decret pel qual s'aprova el Cartera Bàsica de Serveis Socials de les Illes Balears
6. Comunicació del tràmit d'audiència a les conselleries de l'Administració del govern de les Illes Balears
7. Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració per la qual es sotmet a audiència dels ciutadans el Projecte de decret
8. Sol·licitud d'inserció al BOIB de la Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració per la qual es sotmet a audiència dels ciutadans el Projecte de decret i publicació al BOIB núm. 6/2011, d'11 de gener.

9. Suggeriments presentats per les conselleries del Govern de les Illes Balears següents: Salut i Consum, Turisme i Treball, Innovació, Interior i Justícia, Habitatge i Obres Públiques.
10. Suggeriments de la Coordinadora-Federació Balear de persones amb discapacitat intel·lectual
11. Suggeriments de l'Associació d'Entitats i serveis de Salut Mental de Mallorca
12. Suggeriments de la Federació Balear d'Organitzacions en favor de les persones amb discapacitat intel·lectual
13. Suggeriments del Foro per a la qualitat (FOQUA)
14. Suggeriments de l'Institut de Reinserció social
15. Suggeriments de l'Ajuntament de Manacor
16. Acta del Consell de Serveis Socials de les Illes Balears de 20 de desembre de 2010 Sol·licitud de l'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona
17. Informe de la secretaria general de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració en relació al Projecte de decret pel qual s'aprova la Cartera Bàsica de Serveis Socials de les Illes Balears 2011-2014
18. Informe 2/2010 del Comitè d'Avaluació de Necessitats Socials
19. Suggeriments de la Conferència Sectorial en Matèria de serveis socials
20. Sol·licitud de l'informe d'impacte de gènere relatiu al Projecte de decret
21. Informe d'Impacte de Gènere de l'Institut Balear de la Dona
22. Informe del Servei Jurídic de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració
23. Projecte de decret amb la incorporació dels suggeriments tinguts en compte, el contingut de l'informe del Consell de Serveis Socials de les Illes Balears i les modificacions proposades pel Servei Jurídic
24. Informe de la Secretaria General de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració en relació al Projecte de decret pel qual s'aprova la Cartera Bàsica de Serveis Socials de les Illes Balears
25. Informe relatiu a les càrregues administratives relatiu al Projecte de decret

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Àrea Social elabora una proposta de dictamen que és elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 22 de març de 2011.

II. Contingut del Projecte de decret

I. El projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva formada per 8 articles, una part final composta per tres disposicions

Dictamen núm. 9/2011

addicionals, dues disposicions transitòries, una de derogatòria i una de final, i un annex on es descriuen les prestacions de la Cartera Bàsica de Serveis Socials.

En el preàmbul exposa el marc dins el qual es desplega aquest Projecte de decret, que deriva de la Llei 4/2009, d'11 de juny de serveis socials de les Illes Balears.

Defineix les carteres de serveis socials com el recull sistematitzat i operatiu de prestacions que el sistema ofereix a la ciutadania segons les diferents situacions de necessitat social.

L'objecte d'aquest Projecte de decret és definir la Cartera Bàsica de Serveis Socials, que és competència, d'acord amb la Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears, del Govern autonòmic.

Es concreta el dret de les persones a gaudir dels serveis socials en un marc de prestacions i es dóna el pas des d'un sistema assistencial a un de garant, amb drets concrets reconeguts. Així, d'una banda, és un compromís de l'Administració amb la ciutadania i, de l'altra és una referència per a les prestacions exigibles davant de l'Administració.

A continuació exposa els criteris tenguets en compte en la definició de la Cartera Bàsica i disposa que aquesta inclou totes les prestacions de titularitat de l'Administració autonòmica, les prestacions dels serveis socials comunitaris bàsics i les prestacions bàsiques a les que fa referència l'article 25 de la Llei 4/2009.

El preàmbul fa esment, també, al finançament de la Cartera Bàsica de Serveis Socials, que es farà en atenció al títol VI de la Llei de serveis socials de les Illes Balears.

II. La part dispositiva consta de 8 articles:

L'article 1 disposa que l'objecte d'aquest decret és aprovar la Cartera Bàsica de Serveis Socials de les Illes Balears, que defineix el conjunt de prestacions del sistema públic de serveis socials d'aplicació en tota la comunitat autònoma.

L'àmbit d'aplicació, d'acord amb l'article 2, és el territori de les Illes Balears, essent les persones destinatàries les que compleixen les condicions de l'article 5 de la Llei de Serveis Socials.

L'article 4 disposa que la Cartera Bàsica inclou les prestacions pròpies de l'Administració autonòmica, les prestacions dels serveis socials comunitaris bàsics i les prestacions garantides de cobertura de les necessitats bàsiques de l'article 25 de la Llei de Serveis Socials.

L'article 5 distingeix entre prestacions garantides i no garantides, en funció de si és exigible o no com a dret subjectiu. Les no garantides, dependran de la disponibilitat pressupostària.

L'article 6 fa referència al finançament de la Cartera Bàsica i l'article 7 a la participació de les persones usuàries en el finançament de les prestacions, que només s'aplica a les prestacions que determina la mateixa Cartera i a les prestacions que comporten substitució de la llar, alimentació, vestit, neteja de la llar i allotjament.

L'article 8 disposa que les entitats privades poden dispensar les prestacions del sistema de serveis socials sempre que els serveis estiguin acreditats d'acord amb el que disposa el títol VII de la Llei 4/2009 i hagin estat contractats per l'Administració.

III. La disposició addicional primera fa referència a l'actualització de les prestacions econòmiques, que s'ha de fer amb periodicitat anual.

La disposició addicional segona permet que, en cas de no poder accedir al servei per manca transitòria de disponibilitat, es pugui substituir per una prestació econòmica que s'ha de vincular a l'adquisició d'aquest servei.

La disposició addicional tercera preveu una vigència quadriennal de la Cartera Bàsica, si bé és pot revisar per lleis de pressuposts.

La disposició transitòria primera disposa que el termini per concedir les prestacions garantides per a persones en situació de dependència per graus i nivells és el que estableix la Llei 39/2009, de promoció de l'autonomia personal i d'atenció a les persones en situació de dependència.

La disposició transitòria segona estableix els terminis per concedir les prestacions garantides.

La disposició derogatòria fa una derogació tàcita de totes les normes de rang igual o inferior que s'oposin al que disposa aquest Decret.

La disposició final disposa que aquest decret entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el BOIB.

IV. L'annex recull les prestacions de la Cartera Bàsica de Serveis Socials, que s'agrupen en prestacions dels serveis socials comunitaris bàsics, prestacions dels serveis socials especialitzats i prestacions econòmiques, amb la descripció de cada una d'elles amb indicació de la població destinatària, els mitjans humans i materials, les ràtios i perfils professionals, els estàndards de qualitat i si es tracta d'una prestació garantida o no.

III. Observacions generals

Primera. Aquest CES, en el dictamen 18/2008, relatiu a l'Avantprojecte de Llei de serveis socials va considerar que la regulació sobre el sistema de serveis socials de les Illes Balears és cabdal per a la població i, en aquest sentit, valora molt positivament la iniciativa, atès que la Llei vigent sobre la matèria datava de 1987.

Afegia que el sistema de serveis socials s'inclou en el conjunt de la política social, on actuen les administracions dels diversos àmbits territorials –estatal, autonòmic, local, i, en el nostre cas, també insular –, per la qual cosa ho han de fer necessàriament de forma coordinada. Particularment, en el cas de les Illes Balears cal tenir en compte que l'entrada en vigor de la reforma de l'Estatut d'autonomia duta a terme a través de la Llei orgànica 1/2007, atorga potestat reglamentària normativa, fins ara atorgada en exclusiva al Govern, als consells insulars, en les matèries considerades com a pròpies, i es faculta a aquell per establir reglaments de principis generals respecte a aquestes matèries.

Segona. En l'àmbit europeu, els drets socials han estat objecte d'especial atenció. Com a mostra, s'ha elaborat la Carta Social Europea, aprovada i ratificada per Espanya, la qual estableix uns drets i llibertats garantits per a totes les persones en la seva vida quotidiana en relació a l'habitatge, la salut, l'educació, l'ocupació, la protecció jurídica i social, el moviment de les persones i la no discriminació.

El sistema de serveis socials és un element fonamental sense el qual l'estat del benestar no és possible i amb el qual s'han d'assolir objectius com el de reinserció social i evitació de situacions d'exclusió social. En èpoques de dificultats com l'actual es constitueix, a més, en una eina bàsica que actua a diferents nivells, social, familiar, econòmic-laboral, atenció a la dependència, i amplia, així mateix, l'àmbit subjectiu d'actuació. Això fa que les despeses públiques dedicades a aquest sistema s'incrementin considerablement i, per tant, en atenció a la disminució dels ingressos públics i les restriccions pressupostàries generals, la responsabilitat gestora hagi d'extremar la diligència en la distribució i el control dels recursos públics per assegurar-ne l'eficiència en el compliment dels seus objectius.

Tercera. En general, consideram que la sistematització de les prestacions dels serveis socials és positiva, fomenta la consideració d'aquests com a subjectius més que assistencials i suposarà un millor coneixement per part dels ciutadans.

IV. Observacions particulars

Primera. En relació al procediment trobam a faltar l'audiència a les organitzacions empresarials i sindicals més representatives. Si bé l'esborrany del projecte de decret es va trametre a les administracions públiques i a diverses entitats representatives d'interessos socials, no consta la tramesa a les organitzacions empresarials i sindicals més representatives.

L'article 26 de la Llei 4/2009 preveu que en l'elaboració de la Cartera bàsica de serveis socials s'ha de garantir la participació de totes les administracions públiques implicades. De la documentació que figura en l'expedient, en concret de les al·legacions presentades per l'Ajuntament de Manacor, sembla que aquesta participació no s'ha concretat, i que les administracions locals han quedat al marge del procediment. Si tenim en compte que participen en la prestació dels serveis socials comunitaris bàsics, haurien de tenir oportunitat de manifestar el seu parer i participar en l'elaboració de la cartera bàsica.

Segona. En relació als serveis que integren la cartera bàsica, apareixen classificats segons siguin bàsics o especialitzats, d'acord amb un esquema que descriu les característiques de cada prestació. Aquesta cartera de serveis és bàsicament descriptiva i, per tant, s'ha d'acudir a la normativa reguladora de cada servei per

conèixer aspectes importants per a l'usuari, com és, l'administració pública que ha de prestar el servei ja que, encara que es tracti de la cartera de serveis de la Comunitat Autònoma, els serveis comunitaris bàsics són prestats, per criteris de proximitat, per les administracions locals.

Consideram adient l'elaboració d'aquest document que sistematitza els serveis socials i contribueix a un millor coneixement dels que existeixen i són exigibles.

Tercera. Pel que fa al contingut del Projecte de decret, farem una sèrie de recomanacions:

1. En l'apartat IV del preàmbul quan es fa referència a la Llei de serveis socials, recomanem que s'afegeixi que és la Llei 4/2009, d'11 de juny.

2. Pel que fa a l'article 5.1 consideram més adient la següent redacció:

Les prestacions del sistema de serveis socials poden ser garantides per a tothom o bé no garantides i ser atorgades segons la disponibilitat pressupostària.

3. En la disposició addicional primera, relativa a l'actualització de les quanties de les prestacions econòmiques, consideram que s'hauria de suprimir la referència l'índex de preus al consum, ja que és un índex sobre la idoneïtat del qual s'està debatent en diversos àmbits. I, per tant, seria possible que deixés de ser considerat el més adequat per actualitzar les prestacions.

4. En la disposició addicional segona, relativa a la substitució del servei social per una prestació econòmica, es preveu una vigència d'aquesta substitució de 6 mesos amb possibilitat de pròrroga per acord entre la conselleria competent i la persona usuària. Consideram que aquest acord s'hauria de supeditar a un informe previ de valoració positiu de la unitat de valoració del servei social comunitari corresponent, i que així s'hauria de fer constar en la disposició.

5. En l'annex proposam millorar la definició de la descripció de la prestació de servei d'informació, valoració, assessorament, intervenció i derivació en el següent sentit:

Definició: conjunt organitzat i coordinat d'accions professionals amb la finalitat que la ciutadania tenguí informació per accedir als recursos socials, a l'assessorament en

la resolució de les situacions de necessitats, a l'orientació i l'anàlisi de les demandes plantejades i a la intervenció per a la provisió de prestacions i, en general per a la millora de la situació de necessitat per la qual acudeixen als serveis socials.

6. En relació al servei de tractament d'infants víctimes d'abusos sexuals, consideram que hauria de ser prestació garantida, per coherència amb el tractament d'altres prestacions: si els joves que han comés una agressió sexual tenen garantida la prestació d'avaluació i tractament, els menors víctimes d'abús o agressions sexuals en l'àmbit familiar també haurien de tenir la prestació garantida.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual s'aprova la Cartera bàsica de serveis socials de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

La secretària general
Àngels Bellinfante Torres

Vist i plau
El president en funcions
Llorenç Huguet Rotger

Govern de les Illes Balears

Resumen de Firmas

Pág. 1/1

Título: dictamen 9/2011

Descripción: Dictàmen pendent de signatura